

20 Cdo 3434/2007

Exekuční titul vydaný soudem S. r. R. před účinností Nařízení Rady č. 44/2001 nelze v České republice pro nedostatek vzájemnosti ve smyslu ustanovení § 64 písm. e) zákona č. 97/1963 Sb. vykonat. Zákon č. 97/1963 Sb. v § 64 písm. e) ve větě za středníkem výslovně stanoví, že vzájemnost se nevyžaduje, nesměruje-li cizí rozhodnutí proti Československému občanu nebo právnické osobě.

USNESENÍ

Nejvyšší soud

České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Mikuška a soudkyň JUDr. Olgy Puškinové a JUDr. Miroslavy Jirmanové v exekuční věci oprávněné H. P., proti povinnému L. P., v době sepisu dovolání zastoupenému advokátem, pro částku 1.499,34 EURO, vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 34 Nc 6756/2005, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích z 25.1.2006, č.j. 5 Co 161/2006-59, takto:

Dovolání se zamítá.

Odůvodnění:

Shora označeným rozhodnutím krajský soud potvrdil ("ve správném znění, protože formulace výroku musela odpovídat smyslu zákonné úpravy /zák. č. 97/1963 Sb./, z níž vycházel odvolací soud") usnesení ze 14.10.2005 č.j. 34 Nc 6756/2005-28, jímž okresní soud nařídil podle rozsudku" okresního soudu v L., R. r.", z 23.4.2003, č.j. 8 C 864/02z, k uspokojení pohledávky oprávněné ve výši 1.499,34 € a pro náklady exekuce, které budou v průběhu řízení stanoveny, na majetek povinného exekuci, jejímž provedením pověřil tam uvedeného soudního exekutora. I když - na rozdíl od okresního soudu - odvolací soud dovodil, že ve věci nelze aplikovat Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, ale ustanovení § 37 odst. 1 a § 63 a následujících zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním ve znění pozdějších předpisů, se soudem prvního stupně se naopak shodl v - konečném - závěru, že výkon exekučního titulu vydaného soudem v R. r. 23.4.2003 (tedy před vstupem České republiky do Evropské unie /1.5.2004/) může nařídít soud České republiky, jelikož "v současné době již (oproti době vydání rozhodnutí Krajského soudu v Brně z 25.7.1996 sp. zn. 20 Co 28/96 uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 4, ročník 1997, pod poř. č. 18) nelze vycházet z toho, že by u R. nebyla zaručena vzájemnost v uznávání a výkonu rozhodnutí, protože dnes jde o státy EU."

V dovolání (zásadní právní význam napadenému rozhodnutí přisuzuje proto, že jeho odůvodnění "je zcela odlišné od důvodů, na základě kterých vydal usnesení soud prvního stupně) povinný namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Naplnění dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. spatřuje v závěru, že "ve vztahu k předmětnému rozhodnutí odpadá podmínka vzájemnosti", a vyjadřuje přesvědčení, že rozhodnutí rakouského soudu vydané před 1.5.2004 nemůže být na území České republiky vykonatelné. Povinný nevidí "žádný důvod se domnívat, že stanovisko Spolkového ministerstva spravedlnosti R. r., o němž se zmiňuje rozhodnutí Krajského soudu v Brně z 25.7.1996 sp. zn. 20 Co 28/96, publikované pod č. R 18/1997 (na něž dovoláním napadené rozhodnutí odkazuje), by mělo ohledně rozhodnutí českých soudů vydaných před 1.5.2004 vyznít odlišně oproti situaci z roku 1997. O těchto starších rozhodnutích totiž stále platí, že neexistuje bilaterální ani multilaterální smlouva o uznání a výkonu rozhodnutí v civilních a obchodních věcech. Pokud by ovšem české soudy měly o tomto názoru pochybnosti, nic nebránilo tomu, vyžádat si aktuální stanovisko Spolkového ministerstva spravedlnosti R. r., což se však nestalo."

Věc byla projednána podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 30.6.2009 (čl. II Přečasných ustanovení, bod 12, zákona č. 7/2009 Sb.).

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání a v tomto směru dospěl k závěru, že dovolání přípustné je, jelikož napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ ve spojení s ustanovením § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 o.s.ř.), daný tím, že v dovolacím řízení má být zodpovězena judikaturou Nejvyššího soudu dosud nevyřešená otázka (§ 237 odst. 3 o.s.ř.), jejíž posouzení má význam nejen pro předmětnou věc, ale pro soudní praxi obecně, totiž otázka, zda výkon (exekuci) rozhodnutí rakouského soudu vydaného 23.4.2003 (tedy před vstupem České republiky do Evropské unie, takže aplikace Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 je vyloučena) může nařídít soud České republiky přesto, že není formálně, tedy dvou- či vícestrannou smlouvou zaručena vzájemnost.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a/ a b/, odst. 3 o.s.ř. (tzv. zmatečnosti) ani vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o.s.ř.), k nimž je dovolací soud - je-li dovolání přípustné - povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o.s.ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o.s.ř.), je předmětem dovolacího přezkumu závěr odvolacího soudu, že exekuci předmětného titulu soud České republiky nařídít může, jelikož "v současné době již (oproti době vydání rozhodnutí Krajského soudu v Brně z 25.7.1996 sp. zn. 20 Co 28/96) nelze vycházet z toho, že by u R. nebyla zaručena vzájemnost v uznávání a výkonu rozhodnutí, protože dnes jde o státy EU."

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (práva hmotného i procesního, o kterýžto případ jde v souzené věci), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu - sice správně určenou - nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy vyvodil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků).

Dovolání není důvodné.

Dílčí závěr odvolacího soudu, podle kterého již nelze vycházet z toho, že by u R. nebyla zaručena vzájemnost v uznávání a výkonu rozhodnutí, protože dnes jde o státy EU, v skutku správný není (k tomu srov. odůvodnění usnesení z 31.10.2007, sp. zn. 20 Cdo 2327/2006, v němž Nejvyšší soud dovodil, že exekuční titul vydaný soudem S. r. R. před účinností Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 nelze v České republice pro nedostatek vzájemnosti ve smyslu ustanovení § 64 písm. e) zákona č. 97/1963 Sb. vykonat). Povinný, který sám v podání z 13.9.2007, jímž dovolání doplnil, tvrdí, že je občanem S. r. R., však přehlíží, že zákon č. 97/1963 Sb. ve výše citovaném § 64 písm. e) ve větě za středníkem výslovně stanoví, že vzájemnost se nevyžaduje, nesměřuje-li cizí rozhodnutí proti Československému občanu nebo právnické osobě.

Z uvedeného plyne, že konečný závěr odvolacího soudu o vykonatelnosti exekučního titulu v České republice je správný (na čemž nemůže nic změnit ani výše uvedený judikát Nejvyššího soudu, sp. zn. 20 Cdo 2327/2006, jelikož ten se vztahuje na případy od souzené věci odlišné, kdy totiž byl pro nedostatek vzájemnosti zamítnut návrh na nařízení exekuce směřující proti povinným, jež byli státními občany České republiky).

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že se povinnému prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud tedy bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) - aniž se mohl zabývat argumenty uplatněnými v podáních z 18.9.2006 (č.l. 145) a ze 13.9.2007, jimiž povinný dovolání po skončení dvouměsíční dovolací lhůty, uplynulé dnem 9.5.2006, doplnil - dovolání jako nedůvodné podle § 243b odst. 2 věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

O případných nákladech exekuce bude rozhodnuto podle ustanovení hlavy VI. exekučního řádu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 18. listopadu 2009

JUDr. Vladimír Mikušek, v. r.

předseda senátu